Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 199 (7. 288) 1990 йил 31 август, жума Баҳоси 3 тийин.

Бугунги сонда:

ЭНДИ ЎРНИНГИЗДАН ТУРИНГ, ОҚОЙДИН!
«Чорвадор» ширкатининг раиси О. Ҳожимуҳамедов ўзи раҳбар бўлган кичик жамоанинг маҳаллий бюрократлар, турғунлик даврининг ҳозир ҳам мавжуд баъзи консерваторлари зарбасига учрагандан кейин ҳақиқат ва кўмак излаб жуда кўп идораларга бош урди. Лекин у бирорта раҳбардан амалий ёрдам ололмади. Оқибатда у очлик эълон қилишга мажбур бўлди...
● 2 ва 3-саҳифаларда.

ЖУМҲУРИЯТДА ЯГОНА
«Оқшом»нинг 1990 йил 6 июль сонида ёритилган ахборотда лицей йўналишидаги мактаб очилгани хабар қилинган эди. Бу янгилик кўпгина ота-оналар баҳсига сабаб бўлди. Илтимос, шу илм даргоҳи тўғрисида кенгроқ маълумот берсангиз...
● 3-саҳифада.

СУҲБАТДОШИНГИЗНИ РАНЖИТМАНГ
Ҳозирги ҳаётимизни телефонсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Зарур ҳолларда телефон орқали ер куррасининг нариги четидаги қариндошингиз билан ҳам мулоқот қилишингиз мумкин. Ушбу беминнат дастёр аллақачонлар турмушимизнинг ажралмас қисмига айланиб кетган...
● 4-саҳифада.

Муҳаррир устуни

Обуна–91

«Оқшом» дўстларига ишонамиз

⊙ ЭРТАГА 1991 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна бошланади. Муштарийларимизга буни мураккаб бир ҳиссиёт билан маълум қилишга мажбур бўлмоқдамиз. Чунки, келгуси йил 1 январдан эътиборан «Тошкент оқшоми»нинг ҳар бир сони 8 тийин бўлади. Рўзномамизга йиллик обуна эса 17 сўм 40 тийинни ташкил этади.

Рўзномамиз нархининг оширилишига таҳририятнинг ҳам, ноширларимиз — Тошкент шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар Советининг ҳам мутлақо даҳли йўқлигини айтиш керак. СССР Олий Советида бозор иқтисодиётига ўтиш билан боғлиқ муаммолар эндигина муҳокама қилиниши режаланган. Аммо қоғозга, матбаа воситаларига, рўзнома ва ойномаларни тарқатишга ҳозиргача якка ҳокимлик қилиб келаётган вазирликлар ва идоралар ҳокимият олий органи қандай қарорга келишини кутиб ўтирмасдан, ўз ҳукмларини ошкор қилдилар. Матбаа нашрлари чоп этиш билан боғлиқ сарф-харажатлар ўртача икки ва ундан кўпроқ баробарга ошди.

Бундай вазиятда ҳам таҳририят «Оқшом» дўстлари оилавий иқтисодиёти учун муайян даражада оғир ботадиган харажатларни бироз енгиллатиши мумкин эди. Ахир биз 1989 йил якунларига кўра қарийб 2 миллион сўм соф фойда олдик. 1991 йилги фойдамизни икки баравар камайтиришга, бир миллион сўмни обунани арзонлаштиришга тайёр эдик. Минг афсуски, ўзимиз ишлаб топган пулга ҳалигача ўзимиз эгалик қила олмаймиз.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари нархини белгилашда ҳам ҳеч ким таҳририят ва ноширларимиз фикри билан қизиқиб ўтирмади. Биринчидан, «Оқшом» рўзномалари ҳафтада беш марта чиқарилиши белгилаб қўйилди. Изоҳ беришларича, алоқачилар якшанба куни дам олишлари керак экан. «Оқшом» рўзномалари якшанба эмас, шанба кунлари чиқиши инобатга олинмади. Ҳатто таҳририят олдига, рўзномаларимиз кундуз соат ўн икки яримга алоқа бўлимларига етказиб берилмаса, улар обуначиларга эртаси кун етказиб берилади, деган қатъий талабни қўйишга ҳам ҳаракатлар бўлди. Уларни кечқурунги нашрларни шу вақтгача чоп этиб бўлиш муштарийларимизни лақиллатишдан бошқа нарса эмаслиги қизиқтирмади. Ахир, бизнинг матбаа воситаларимиз билан рўзномани шу муддатга чоп этиш уни бир кун илгари тайёрлаш, деган гапдан бошқа нарса эмас.

Иккинчидан, худди бизникидек ҳажмда чоп этиладиган вилоят ҳамда ёшлар рўзномаларининг нархи 6 тийин қилиб белгиланган. Юқори ташкилотлар буни «Оқшом»нинг оммабоплиги билан изоҳлаб, муштарийлар рўзномамиз нусхаси 8 тийин бўлса ҳам унинг обуначилари камаймайди, деган фикрни билдирдилар.

Таҳририят бунга жуда ишонгиси келади. Лекин биз ҳамма нарсанинг нархи кўтарилиши кутилаётган бир пайтда муштарийлар қайси нашрга обуна бўлишни етти марта ўйлаб кўришларини тушунамиз. Биз аввалгидек сиз севиб қолган саҳифалар, рукунларни янада бойитиб, билдирган ишончларингизни оқлашга астойдил ҳаракат қиламиз. Хусусан, «Одобнома», «Саломатлик ҳақида суҳбатлар», «Назокат», «Адабиёт ва санъат», «Жисмоний тарбия ва спорт» саҳифалари, «Маҳалладош» иловаси мунтазам бериб борилади. Яқин кунларда келгуси йилда рўзнома юзини кўрадиган янги рукунлар билан таниша бошлайсиз. Муштарийларимизга «зангори экран» ҳафталик кўрсатувларини одатдагидек тўлиқ ҳажмда эълон қилиб боришга ваъда берамиз. Эҳтимол сизларнинг «Оқшом»ни янада ўқимишли, оммабоп қилиш хусусида таклифларингиз, мулоҳазаларингиз бордир. Таҳририят бу ҳақдаги мактубларингизга интиқ.

Ҳозир обуна тўла ихтиёрий. Лекин биз шаҳар партия комитетлари ва ташкилотлари, Советлар ўз рўзномаларининг тақдири учун бефарқ бўлмасликларига қатъиян ишонамиз. «Оқшом»га обунанинг бир қисмини меҳнат жамоалари, ширкатлар кўтариши мумкин. Ана шулардан бирининг қарори билан бугун рўзномамизда танишишингиз мумкин.

Таҳририят «Оқшом»га обунани ташкил қилишда фидойилик кўрсатадиган фаолларни ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш тадбирларини белгилади. Бу ҳақда алоҳида маълум қиламиз.

Шундай қилиб, обуна бошланди. У 31 октябргача давом этади. Бироқ биз обунани сўнгги кунгача чўзмасликни тавсия қиламиз. Алоқа бўлимлари ходимлари илгарилари учраб тургандек, обунани расмийлаштиришга бланк йўқ, деб баҳона қилмасликлари учун рўзномамизнинг 3 ва 4-саҳифаларида унинг нусхасини беряпмиз. Уни қирқиб олиб, обунани расмийлаштириш мумкин.

«Оқшом»нинг қадрли дўстлари! Биз сизлар ўз рўзномангизни қўллаб-қувватлашингизга, келгуси йил учун унга обуна бўлишингизга катта умид қиламиз.

Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар • Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар • Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар

Бюро мажлиси

Тошкент шаҳар партия ташкилоти назорат-тафтиш комиссияси бюросининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Ҳамза район партия комитетининг 1990 йилнинг биринчи ярмида КПСС аъзолигидан чиқиш сабаблари ва партия сафларини тўлдириш юзасидан олиб бораётган иши тўғрисидаги ҳисоботи тингланди. Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда КПСС сафидан чиққан 137 кишининг аксарият қисми катта ёшдаги, анча-мунча партия стажи бўлган кишилар эканлиги муносабати билан ташвиш изҳор қилинади. Партиядан чиққанларнинг учдан бир қисми ўз қарорини жумҳуриятдаги ва умуман мамлакатдаги ишларнинг аҳволидан қаноат ҳосил қилмаганлиги билан изоҳлайди. 53 киши ўзининг КПСС сафида бўлишини мақсадга мувофиқ эмас деб ҳисоблайди ва партия бадалларини тўлашни истамайди. Назорат-тафтиш комиссиясининг қарорида партиядан чиқиш билан боғлиқ мураккаб ва зиддиятли жараёнлар бевосита партия ташкилотларининг фаолияти билан боғлиқ, деб таъкидланади. Партия ташкилотлари ҳали ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишда ўз ўринларини аниқлаб олишган эмас, иш усуллари ва шаклларини сусткашлик билан ўзгартиришяпти, уларга КПСС XXVIII съезди томонидан берилган мустақилликдан ғоят даражада бўш фойдаланишяпти.

Ҳамза район партия комитетига партиядан чиқишдек ҳар бир воқеанинг таҳлилига, партия кексаларига алоҳида эътибор бериб, айни вақтда КПСС янги Уставининг қоидаларидан фойдаланган ҳолда синчиклаб ёндошиш, куч-ғайратни партия сафларига келиб қўшилаётган янги кучларнинг сифат жиҳатидан шаклланишига сафарбар этиш тавсия қилинди.

Бюро мажлисида Тошкент шаҳар партия ташкилоти назорат-тафтиш комиссиясининг II пленумини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Шунингдек, коммунистларнинг раддиялари ва партиявий жазони олиб ташлаш ҳақидаги аризалари кўриб чиқилди.

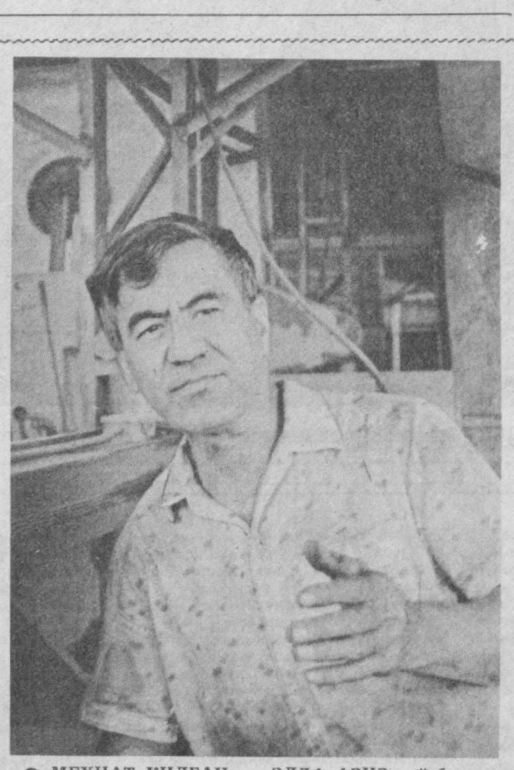

⊙ **МЕҲНАТ ҚИЛГАН — ЭЛДА АЗИЗ.** Ўзбекистон озиқ-овқат саноати республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Тошкент тажриба-механика заводининг кекса ишчиси, «Ҳурмат Белгиси» ордени нишондори Карим Собиров.

Т. Каримов сурати.

Шаҳар кексалар кенгашининг пленуми

● **КЕЧА Тошкент шаҳар уруш, меҳнат ва СССР Қуролли кучлари кексалари кенгашининг пленуми бўлиб ўтди.** Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков «КПСС XXVIII съезди иш якунлари ва съезд қарорларини бажариш юзасидан шаҳар кексалар ташкилотининг вазифалари тўғрисида» маъруза қилди.

Маърузани муҳокама этишда Совет раҳм-шафқат ва саломатлик жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимининг раиси Е. В. Баранова, партия, уруш, меҳнат ва СССР Қуролли кучларининг кексалари С. Д. Коротков, Д. Сайдалиев, А. Талатинов, А. И. Линник ва Г. И. Скоробагатовлар қатнашдилар.

А. И. Фозилбеков ҳайъатга тушган саволларга жавоб қайтарди.

Пленум кун тартибига қўйилган ва муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Болалар жамғармаси

● **«ПАРВАРДИГОР аёлларни яратганда...» мавзуидаги «Киев — 90» халқаро бадиий расмлар кўргазмаси жумҳурият меъморлар уюшмаси биносида иш бошлади.**

Бу кўргазманинг ташкилотчилари Киев маданият маркази касаба уюшмаси Севастополдаги филиали билан ҳамкорликда ташкил этган бўлиб, бир қатор янги Г. Бенде (Рига шаҳридан) ва Д. Зубрицкий (Одесса шаҳридан) муаллифларнинг сўнгги йилларда яратган асарлари ўрин олган.

БУГУН шу жамоа аъзолари болалар жамғармасига 2 минг 500 сўм пул ўтказишди.

Маданий алоқалар

● **ЧЕТ ЭЛЛАР билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти Танланд мамлакати билан ҳам яқин алоқаларни йўлга қўйган.** Жамият вакиллари яқинда бу давлатда бўлиб, маданий ҳамкорлик бўйича янги шартнома туздилар.

Ана шу келишувга биноан яқин орада ўзбекистонлик санъаткорлардан бир гуруҳи Танландда ижодий сафарда бўлади. А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта опера ва балет театрининг спектакллари ҳам намойиш қилинади. Санъат кошонасининг балет труппаси тайёрлаган постановкалар гастроль дастурида асосий ўринни эгаллайди.

Тошкент давлат консерваториясига таиландлик ёшларни ўқишга қабул қилиш ҳам кўзда тутилди.

Сиёсатчилар учун майсазор

«Ҳурматли редакция! Ўзбекистон ССР Президенти командаси қандай тузилишини билишни истар эдик, Президентлик кенгаши қаерда иш олиб боради? К. ХОТАМОВ. Наманган».

«Анҳор» соҳилида қандайдир тўсиқ ўрнатиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети асосий биносига кирадиган йўлни тўсишаётганини кўриб ажабландим. Бу ҳақдаги мишмишлар бири иккинчисига сира ўхшамайди. Г. ЕВСЕЕВ. Тошкент».

Бу хусусда редакцияга келаётган хатлар ҳам, телефон орқали мурожаатлар ҳам кам эмас. Саволлар ҳар хил бўлса ҳам, уларга бир хил жавоб бўлиши мумкин.

Аввало, умуман президентлик тўғрисида. Бу сўзнинг лотинча асл маъноси «олдинда ўтирувчи, бошчилик қилувчи» мазмунидадир. Давлат президенти ҳақида гап бораётган бўлса, демак у давлат бошлиғидир. Кўпгина маърифатли давлатларда президент ҳокимияти жорий этилган парламентаризмга ўтилган. Қайта қуриш ва халқ фикри туфайли СССР ҳам ана шундай мамлакатлар қаторига ўтди.

Мамлакатимизда демократиялашни янада ривожлантириш, совет жумҳуриятлари билан марказ ўртасидаги янгидан вужудга келаётган ўзаро муносабатлар иттифоқдош жумҳуриятларнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлашга имкон беради. Ўзбекистон ССР биринчилар қаторида ана шундай Мустақиллик тўғрисида декларация қабул қилди, жамоатчилик президентлик идорасини маъқуллади.

Бу воқеа яқинда юз берди. Жумҳуриятда Президентлик кенгаши эндигина тузилмоқда. Ўзбекистон ССР Президентининг ўзи бор кучи билан ишлаяпти, унинг маҳкамаси барпо этилмоқда, бу маҳкама Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг собиқ асосий биносида жойлаштирилмоқда. Бу бино давлат маблағи ҳисобидан партиядан сотиб олинди.

Нима учун сотиб олингани ҳаммага аён бўлиши лозим. Барча мамлакатларда президент биноси давлат обрўсининг рамзидир. Шу жиҳатдан қараганда, мамлакатлар президентлари жойлашган биноларнинг бирортаси ҳам оддий бинолардан эмас.

Бизнинг жумҳуриятимиз ҳам ўзининг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини эълон қилибгина қолмади, ҳозирнинг ўзидаёқ бошқа совет жумҳуриятлари ва кўпгина чет мамлакатлар билан бевосита алоқа қила бошлади. Ўзбекистон билан алоқа ўрнатишдан манфаатдор бўлган кўпгина одамлар — ҳукумат бошлиқлари, парламент аъзолари, сиёсатчилар, корчалонлар чет эллардан Тошкентга келишмоқда, совет жумҳуриятлари, мухториятлари ва вилоятларининг давлат делегациялари ва иш билан боғлиқ делегациялари ҳам келиб турибди.

Хуллас, мустақил жумҳуриятнинг барпо этилиши жараёни фаол ўтмоқда. Бу сиёсат сезиларли натижалар беради. Бинобарин, уни халқаро ҳуқуқлар ва дипломатия қоидаларига мос келадиган шароитда ўтказиш керак. Ички ишларимизда жумҳурият Президенти ва унинг кенгаши фаолияти билан боғлиқ ўзгаришларни ҳозирданоқ ҳис этдик. Президентнинг ер участкалари ажратиб бериш, мактаб ўқувчиларини текинга овқатлантириш, болалар ва оналарга тиббий хизмат кўрсатиш, уруш ветеранларига моддий ёрдам бериш, шахсий хўжаликлардаги чорва молларини ем-хашак билан таъминлаш тўғрисидаги ва бошқа жуда кўп ҳаётий муҳим масалалар юзасидан чиқарган Фармонлари кенг маъқулланди.

Шубҳасиз, Президентлик кенгаши тузилгач, жумҳуриятимизнинг ички ва халқаро фаолиятида катта ўзгаришлар бўлишини кутишга ҳақлимиз.

Шу вақтгача чет мамлакатларда президент саройлари, қароргоҳлари ва майсазорларига — маърифатли мамлакатлардаги президент билан боғлиқ бўлган жиҳатларга «синфий туйғу» билан қарши чиқиб келдик, эндиликда эса ана шу онгимиздаги эскиликдан қутулмоғимиз керак. Очиғини айтганда, президент саройлари олдида майсазорлар ва боғлар бўлиши шарт. «Гулзорлар орасидан юрилмасин» деган шиор фақат биздагина ўйлаб топилган. Ким билади, М. Горбачев Р. Рейган билан, кейинчалик эса Ж. Буш билан президент саройи ёки Оқ уй олдидаги майсазорлар оралаб норасмий сайр қилиб юришганида қанча муаммолар бартараф этилганикин? Бундай сайрларни биз телевизор орқали кузатиб турган эдик.

Ўзбекистон ССР Президенти ишлайдиган бино олдида «тўсиқ» пайдо бўлишининг сири ана шунда — бу ерда ям-яшил зона барпо этилади. Таъбир жоиз бўлса, мустақил жумҳуриятимиз Президенти билан учрашадиган сиёсатчилар учун майсазор бўлади. Барча маърифатли давлат бошлиқлари каби бизда ҳам Президент ана шундай майсазорда сиёсатчилар билан учрашади.

Бу учрашувлар Ўзбекистон халқи фойдаси учун бўлар экан, — кўзимиз тушавериб ўрганиб қолган «Гулзор орасидан юрилмасин!» деган ёзувларни эслаш ноқулай бўлиб қолади.

Талабаликка бағишлов

⊙ АЛИШЕР Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрида Меҳнат Қизил Байроқ орденли 1-Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳининг «Талабаликка бағишлов» тантанаси бўлиб ўтди. Тантана 1-курс талабаларига бағишланди.

Йиғилишга пойтахт тиббиёт олийгоҳи профессор-ўқитувчилари, партия ва совет ходимлари ташриф буюрдилар.

Сўзга чиққанлар талабаларни янги ўқув йили билан қутладилар ҳамда шифокорлик касбини улуғлаш, унинг анъаналарига содиқ қолиш истагини билдирдилар.

Сўнгра олийгоҳ Ленин стипендиатлари 1-курс талабаларига шифокор либоси — оқ халат ва қалпоқ кийдириб, уларни яхши ўқишга, жамоат ишларида фаол бўлишга чорладилар.

Кейин эса олийгоҳнинг 1-курс талабалари тантанали равишда қасамёд қилдилар:

«...Мен 1-Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳининг 1-курсига қабул қилинар эканман, тиббиёт илмини ўрганишга, шифокорлик сирларини яхши ва пухта ўзлаштиришга ва олий мутахассис бўлиб етишишим учун барча куч ва қувват, билимимни аямасликка, тантанали ваъда бераман...»

Йиғилишда жумҳурият соғлиқни сақлаш вазири С. М. Баҳромов, Тошкент шаҳар партия комитетининг котиби Ҳ. М. Абдураимов қатнашдилар.

⊙ **СУРАТЛАРДА: «Талабаликка бағишлов»дан лавҳалар.**

А. МАМАДАМИНОВ суратлари.

Ширкат рўзнома пулини тўлайди

«Ошкораликни сақлаб қолайлик» — «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Виктория» саноат-ширкат фирмаси жамоаси ана шундай қарорга келди. Ширкат ишчиларига обуна нашрлари қийматининг 30 фоизи ҳажмида пул тўланадиган бўлди. Вақтли нашр нарх-навосининг катта миқдорда ошиб кетганлигини ҳисобга олган ширкат бошқаруви ана шундай қарор қабул қилди. Бу ерда яна шуни ҳам таъкидлаш керакки, ушбу жамоада узоқ йиллардан бери шаҳарнинг «Оқшом» рўзномаларига мунтазам равишда обуна бўлиб келаётган кўплаб ишчи ва хизматчилар бор.

Ҳанузга қадар ширкатлар тўғрисидаги баҳс-мунозаралар давом этаяпти, лекин «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги ширкатлар ўзларининг ишчилари учун ижтимоий тангликни юмшатиш борасида жуда кўпгина ишларни амалга оширмоқда. Масалан, яна шу «Виктория» ширкати фирмада меҳнат қилаётган барча ишчиларни болалар боғчасига ҳақ тўлашдан озод қилди. Бу хайрли тадбир ишчи оилаларининг фаровонлигини оширибгина қолмасдан, балки шу билан бир қаторда уларни ўзларининг фирмалари учун фахрланиш туйғусида ҳам тарбияламоқда. Унинг яхши мевалари эса кўзга яққол ташланиб турибди: кун тартибидан кадрлар қўнимсизлиги деган масала деярли олиб ташланди.

● **МУҲАРРИРИЯТДАН: Биз «Виктория» ширкатига кўрсатган ташаббуси учун миннатдорчилик изҳор этамиз. Катта раҳмат!**

● **БЕРЛИН. Германия Демократик деҳқонлар партиясининг фракцияси — Германия хотин-қизларининг ГДР халқ палатасидаги иттифоқи ўзини тарқатиб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.** Германия Демократик деҳқонлар партияси яқинда Христиан демократлар иттифоқи билан бирлашиш тўғрисида қарор қабул қилгандан сўнг фракциянинг бундан буён амал қилишига имконият қолмади, дейилади АДН агентлиги бу ерда тарқатган хабарда. Қонунга мувофиқ ва Германия Демократик деҳқонлар партияси правлениеси ва Германия хотин-қизларининг ГДР палатасидаги иттифоқи федерал президиуми билан келишувга мувофиқ депутатларнинг мандатлари сақланиб қолади.

● **НЬЮ-ЙОРК. АҚШ қишлоқ хўжалик министрлиги давлат буғдой запасларини тўлдириш масаласини кўриб чиқмоқда, деди министрликнинг расмий вакили К. Шипп.**

АҚШ сўнгги икки йил ичида озиқ-овқат билан ёрдам бериш халқаро программасига доир ўз мажбуриятларини бажариш учун буғдой резервидан икки марта фойдаланди. Натижада август ойининг бошларига келиб, унда 147 миллион бушель (Америкада 1 бушель 35,2 литрга тенг) дондан атиги 60 миллион бушель қолди.

Давлат дон резерви асосан АҚШ бозорида буғдой нархини бир хил сақлаб туриш учун хизмат қилади. «Фермерларнинг резерв фонди» деб аталган фонд ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

● **НЬЮ-ЙОРК. Автомобиль саноати ишчилари касаба уюшмаси Детройт шаҳрида АҚШнинг йирик автомобилсозлик корпорацияси «Женерал моторз» билан янги меҳнат шартномаси тузиш тўғрисида музокара бошланганлигини эълон қилди.** Олдинги шартнома муддати 14 сентябрда тугайди, иккала томон ана шу муддатгача кўриб чиқилаётган масалаларнинг барча бандлари юзасидан аҳдномага эришилади, деб умид қилмоқда.

Касаба уюшмаси «Женерал моторз» раҳбарияти меҳнаткашларнинг ишдан бўшатилишига қарши ва корпорация тиббий суғурта жамғармасига ажратадиган пулни олдинги даражада сақлаб туришга кафолат беришига эришмоқчи бўляпти. Компания бу масалаларни муҳокама қилишга ва уларни битим лойиҳасига киритишга тайёр эканлигини маълум қилди. Ўз навбатида корпорация битимга иш ҳақини ошириш тўғрисидаги низомнинг ўз вариантини киритиб, иш ҳақининг ўсишини икки фоиз билан чеклаб қўйишга уринади.

● **МЕХИКО. Сальвадордаги қуролли можарони сиёсий йўл билан бартараф этишдан манфаатдор бўлган барча демократик партиялар ва ташкилотлар ўз куч-ғайратларини бирлаштиришн керак, деди Фарабундо Марти номли Миллий озодлик фронти сиёсий-дипломатия комиссиясининг аъзоси Дагоберто Гутьеррес бу ерда чиқадиган «Эксельсиор» газетаси мухбири билан суҳбатда.** Мамлакат жамоатчилиги, савдо-саноат доиралари, ниҳоят армиянинг ўзидаги тараққийпарвар қисмнинг позициясида тинчлик фойдасига туб ўзгариш бўлишига эришиш зарур.

Қуролли кучларнинг қўмондонлиги гап қўзғолончиларнинг ҳарбий тазйиқ олдида чекиниши ҳақида эмас, балки можарони икки томонлама асосда бартараф қилиш тўғрисида бораётганлигини шу вақтгача тушуниб етишни хоҳламаяпти. Агар бундай ёндашув кейинчалик ҳам сақланиб қоладиган бўлса, ҳукумат партизанлар билан музокараларнинг яқинда бўладиган даврасида яна Фарабундо Марти номли Миллий озодлик фронти учун мақбул бўлмайдиган ўша шартларни такрорлайди. Шунинг учун ҳам, деб таъкидлади Д. Гутьеррес, ҳукуматнинг партизанлар ҳаракатига муносабатига доир позициясини энг аввало Сальвадор ҳарбийлари белгилаб беришга чек қўйиш зарур.

● **ПЕКИН. Шу йилнинг биринчи ярмида Хитойда 24 миллиард юандан ортиқ пул муомаладан чиқарилди, деб хабар қилди «Жэньминь жибао» газетаси.**

Хитой халқ банки маълумотларига қараганда, шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг жамғарма кассаларига қўйган пулларининг анча кўпайганлиги, товарлар бозор нархларида сотилиши сабабли даромадларнинг анча ошганлиги бунга асосий сабаб бўлди. Бунинг натижасида банклар нақд пул билан тўловларни назорат остига олдилар. Муомаладаги пул миқдори йил бошидагига нисбатан 10,6 фоиз камайди ва ҳозир 209 миллиард юандан сал кўпроқ пул муомалада бор.

(ТАСС).

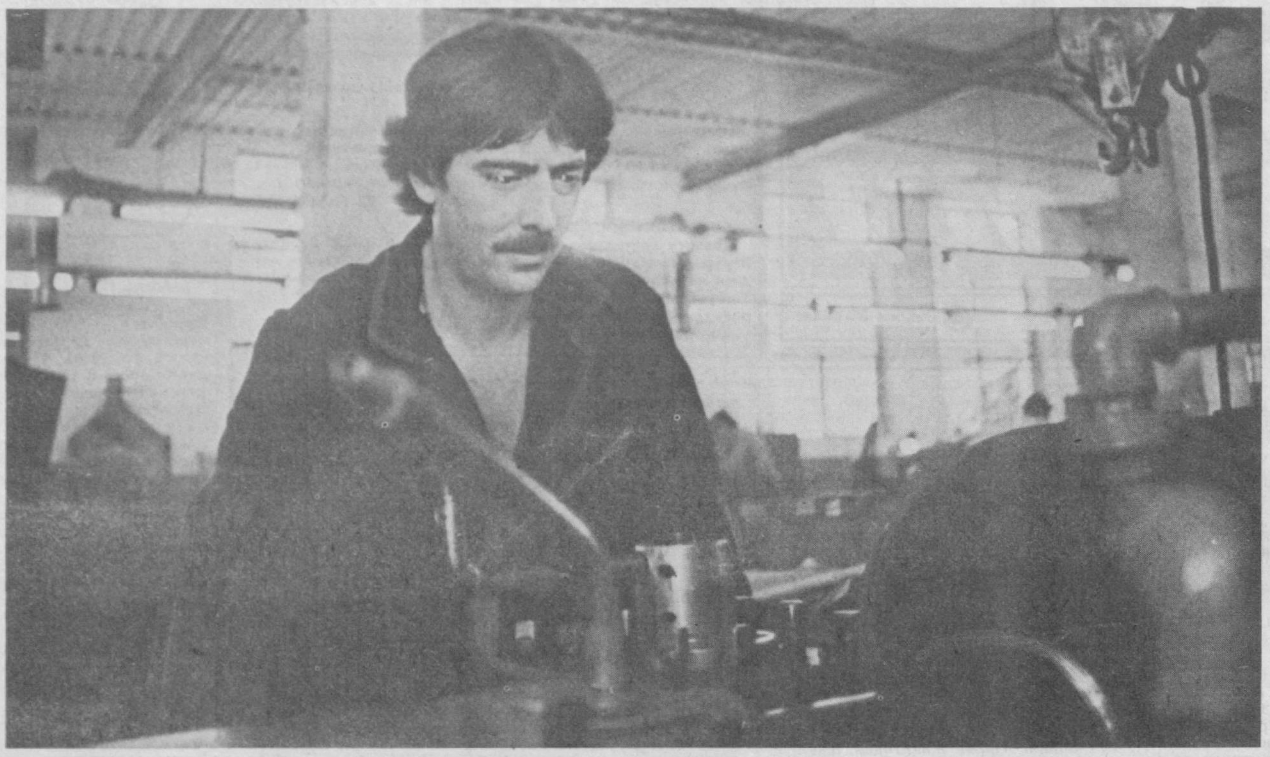

⊙ ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА. Тошкент безакли пластмасса буюмлари заводининг илғор ишчиси Анатолий Григорян. Т. Каримов сурати.

Иқтисодий мавзуда

Давлат бисотхонаси: янги ўзгаришлар олдидан

ШУ пайтга қадар нафақат шаҳар банки (бисотхонаси), балки мамлакатимиздаги барча бисотхоналарнинг хўжаликка муносабати фақат қарз бериш билан чегараланган эди. «Қарз олган ташкилот ва корхоналар ўз қарзларини тўлай оладими, заҳирадаги имкониятлари етарлими?» каби саволларнинг жавоби мутахассисларимизни жиддий қизиқтирмас эди.

Бисотхона зарар кўраётган хўжаликларнинг суянч воситасига айланиб қолганди.

— Қисқача айтганда, — дейди шаҳар Давлат бисотхонаси бошқармасининг бошлиғи Шомаҳмуд Исаевич Шоғиёсов. — Хўжаликдаги йиртиқни қарз бериш билан беркитиб келдик. Натижада, «қорни тўйган камбағал» талтайганидек, хўжалик ривожланиши ўрнига путурдан кета бошлади. Бисотхона билан хўжалик ажралиб қолди. Аслида бисотхона корхона ва ташкилотлар билан борган сари чамбарчаслашиб, бир-бирига тобе бўлиб бориши керак эди. Бугунги кунда эски иш усули ўзини оқламаганлиги учун бу масалага муносабат ўзгараяпти. Ҳозир бисотхона қошида корхона ва ташкилотларнинг имкониятларини ўрганадиган бўлинмалар ишлаб турибди. Уларда бу соҳада жиддий иш олиб борилмоқда.

Дарҳақиқат, шу даврга қадар кредит сиёсатининг хўжаликка таъсири анча сусайиб кетганди. Бисотхона эса ўз навбатида хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш ва ресурсларни тежашга ўз таъсирини ўтказиши керак эди.

Қарз беришнинг рағбатлантириш воситалари йўлга қўйилмаганлиги учун ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва хом ашёлардан тўлақонли фойдаланиш изчил амалга оширилмади. Агар чуқурроқ таҳлил этсак шаҳар бисотхонаси фаолиятини яхшилаш фақат унинг ўзигагина боғлиқ эмаслигини сезамиз. Айниқса кўпгина ташкилот ва корхоналар бисотхонадан қарздор бўлган бир шароитда буни яққол ҳис этиш мумкин. Ўтган йилнинг ўзида шаҳар корхоналари бисотхонадан бир миллиард 763 миллион сўм қарзини тўлай олмади. Тўғри, жойларда ширкатларни яхши ташкил этиш, ижара пудрати, хўжалик ҳисоби каби янгича усулларни жорий қилиш яхши йўлга қўйилмаганлиги бу борадаги муаммони янада чуқурлаштирмоқда. Масалан, бу йил шаҳарда, ҳар йилгидан кам миқдордаги пул муомалага чиқди. Муомалага чиқиши керак бўлган етарли пулни асосан ширкатлар «еб» кетаяпти. Буни қуйидаги рақамлардан яққол кўриш мумкин. Улар ўтган йили давлат бисотхонасидан 440 миллион сўм олган бўлса, хазинага шундан 28 миллионигина қайтди, холос. Харажат ўтган йилгига нисбатан 20,8 фоизга ўсди. 11,6 фоиз пул бисотхонага келиб тушган бўлса, ўтган йилгига нисбатан аҳвол 3,2 фоизга ёмонлашди. Маҳаллий транспорт воситалари мўлжалдаги 7 миллион сўмни, маиший хизмат кўрсатиш соҳалари эса 3 миллион сўмни беролмади. Кўриниб турибдики, бисотхона фаолияти ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш воситалари билан чамбарчас боғланган. Ўз навбатида хўжаликнинг жадал ривожланиши ва маҳсулот сифатини яхшиланиб бориши — бисотхона фаолиятининг созланишига ёрдам беради.

Бугунги кунда маҳсулот сифатини яхшилаш, саноатнинг техник даражасини юксалтириш учун қарз — (кредит)ларнинг илғор ва рағбатлантирувчи усулларини йўлга қўйиш талаб этилмоқда. Чунки қайта қуриш илдизини ижара пули бериш муносабатлари асосига қуриш янги хўжалик механизмининг муваффақиятли шаклланишига йўл очиб беради.

Ҳозирги шароитда пулнинг «қадрсизланиш» муаммосини «алмаштириш» орқали ҳал этиб бўлмайди. Ҳозир урушдан кейинги даврдаги ёки фавқулодда шароитдаги вақт эмаски, ундан ана шу йўл билан осонликча қутилиб бўлса... Пулнинг қадрсизланишидан сақлашнинг бирдан-бир йўли мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашдир. Чунки, пул бор-йўғи истеъмол молларининг қийматидир. Фақат иқтисодиётни яхшилаш, маҳсулот сифатини кўтариш, халқни истеъмол молларига бўлган талабини қондиришгина бу фожианинг олдини олади.

Аслида аҳолининг пулли даромади ва харажатининг бисотхона орқали балансланишуви — пул оборотининг ягона шартидир. Ҳозир мамлакатимизда бу борада жиддий ўзгаришлар юз бераётганлиги сир эмас. Кўпгина корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифати бирмунча яхшиланди. Шаҳардаги корхона ва ташкилотларнинг қарзи ҳар йили 5 — 6 фоиз камайиб бормоқда.

Иқтисодиётимиздаги қатор ўзгаришлар оқибатида ижара пули беришдан фойдаланиш аввалгидан яхшиланмоқда. Дебитор қарзлар ҳам сезиларли даражада камайди. Мисол учун шаҳар хўжалигида ижара пули бериш (кредит) муносабатларининг таъсири 1988 йили 2 миллиард сўм бўлган бўлса, 1990 йилда 1,7 миллиард сўмга тўғри келди. Қарз охирги икки йил ичида 14 фоизга камайди. Уни тўлашга имконияти бўлмаган корхоналарнинг олган ссудаси 146 миллиондан 81 миллионга қисқарди. Яъни бошқачасига айтганда аҳвол 45 фоизга яхшиланди.

— Агар, — дейди Шомаҳмуд Исаевич бу борада мулоҳаза юритиб, — маҳсулотларимизнинг сифати дунё миқёсига тенглаша олса, ижара пули бериш аъло даражада йўлга қўйилган ва сўмимизнинг қадри сақланган бўлар эди. Ҳозир пул муомаласини яхшилаш борасида бисотхона бошқармасида шаҳар пул обороти қунт билан ўрганилмоқда. Маҳсулотларнинг қай даражада истеъмолбоп ва харидоргирлиги чуқур таҳлил этилаяпти. Аҳолига хизмат кўрсатиш, маҳсулотларни етказиб бериш борасидаги масалалар ҳам эътибордан четда қолмаяпти. Мамлакатимизда қайта қуриш шабадаси сезила бошлагач, бисотхона системасини қайта кўриб чиқишга эҳтиёж кўпайди.

Ҳаммамизга маълумки, 1987 йил июнь ойида СССР Вазирлар кенгаши томонидан «Мамлакатда бисотхона системасини такомиллаштириш орқали иқтисодиётни ривожига таъсир этиши ҳақида»ги қарори қабул қилинган эди. Шу муносабат билан 1988 йилнинг январидан СССР Давлат бисотхонаси Бош бисотхона сифатида, СССР қурилиш ишлаб чиқариш, агросаноат, социал таъминот, жамғарма ва СССР ташқи савдо бисотхонасига бириктирилган эди. Шунингдек, қатор савдо ва ширкат бисотхоналари очила бошлади.

Ушбу бисотхоналарнинг вазифаси экспорт «импорт» ҳисобини олиб бориш, мебель ажратиш ва хўжаликни узлуксиз ижара пули билан таъминлаб туриш билан бирга Давлат ва аҳолининг ижара пули сиёсатини умумлаштиришдан иборат бўлди.

Ислоҳотдан асосий мақсад, хўжалик ҳисоби ҳамда социалистик ташаббускорликни оширишга таъсир этиш, шунингдек, бисотхона системасини иқтисодий бошқарувнинг илғор тармоғига айлантиришдан иборат эди. Аммо, бу ислоҳот охирги икки йил ичида ўзини оқлай олмайди. Чунончи, бошқарув аппаратини кўпайтириб юборгани учун бу соҳадаги мутахассисларга икки-уч баробар талаб кўпайди. Натижада етук бисотхона мутахассисларини жалб этиш имконияти бўлмади. Матбуотда жиддий эътирозлар бир неча бор эълон қилинди. Ўтган йили бўлиб ўтган Бутуниттифоқ йиғилишида ҳам бу борадаги қатор камчиликлар очиб ташланди.

Шу йилнинг 1 июлидан СССР Вазирлар Кенгаши томонидан СССР Давлат бисотхонаси ўрнига тижорат ва ширкат бисотхоналарини жорий этиш ҳақидаги қарор қабул қилинди. Шунингдек, социал таъминот, агросаноат банклари акционер-тижорат бисотхона сифатида ўзгарди. Ҳозир қурилиш ишлаб чиқариш бисотхонасини ана шу системага ўтказиш тараддуди кўрилмоқда.

Бугунги кунда тижорат ва ширкат бисотхоналарини жорий этиш — бисотхона системасини хўжалик юритишнинг мукаммал механизмига айлантирмоқда. Бундан ташқари ижарага берилган пулдан ушлаб қолинадиган фойда миқдори кўпайтирилди. Бу айни вақтда иқтисодиётни тиклаш йўлида қилинган муҳим тадбирлардан бири бўлмоқда. Чунки пули куйган аччиқ қалампирни ҳам чайнайди, деганларидек, ушлаб қолинган аввалги қарзнинг маълум миқдори уни тўлаган хўжаликларнинг яхши ишлашига шарт-шароит яратмади. Бисотхона томонидан ушлаб қолинаётган бу арзимаган пул хом ашёни тежаш ва илғор усулларни излашга мажбур қила олмади. Қарордан сўнг бу фоизнинг ҳажми 10 — 15 тага кўтарилди. Эндиликда қарз олган хўжаликларнинг «бели оғриб», «нонни исроф қилмай истеъмол қиладиган» шароит яратилди. Бугунги кунда хўжаликларнинг бундай қарз фоизини тўлашга шарт-шароит ва имкониятлари етарлидир.

Эндиги вазифалар корхоналарни ижара пудрати, хўжалик ҳисобида ишлашга, уларни бир-бирлари билан алоқаларни яхшилашга тайёрлаш керак. Қолаверса, барча бисотхона тармоқларини етук, малакали мутахассислар билан таъминлаш зарур. Ана шунда давлат бисотхонаси иқтисодиётимизнинг асосий йўналтирувчи кучига айланади.

К. СУЛТОНОВА.

Хориждан хабарлар

Форс кўрфазидаги вазият

Ироқ маъмурлари Қувайт пойтахтидан чиқиб кетишдан бош тортган элчихоналарга нисбатан жазо чораларини кўришни давом эттиришмоқда. Ал-Қувайтдан олинган хабарларга қараганда, ироқликлар АҚШ ва Франция элчихоналарини сув ва электр энергиясидан бутунлай маҳрум қилишди. Мисрдаги МЕНА агентлигининг маълумотларига қараганда, Ироқ солдатлари Франция элчихонасини ўраб турган деворни бузиб ташладилар ҳамда сув билан таъминловчи қурилмани ишдан чиқардилар.

Қувайтда қаршилик ҳаракати кенгайиб бормоқда. Мамлакатнинг турли районларида ва пойтахтда унинг иштирокчилари партизан операциялари туркумини ўтказиб, душманнинг бир қанча солдат ва офицерини йўқ қилдилар, Ироқ ҳарбий юк машиналарини ва бошқа техникани ишдан чиқардилар. Рейтер агентлигининг Ар-Риёддан хабар қилишича, Қувайтнинг 2500 ҳарбий хизматчиси Саудия Арабистонидан Қувайтга ўтишга ҳамда босқинчиларга қарши кураш бошлашга тайёр.

Америка мудофаа министрлигидаги манбалардан олинган хабарларга кўра, Ироқ қўшинлари Қувайтнинг Саудия Арабистонига туташ чегарасидан камида 16 километр узоқлаштирилган. Бағдодда президент иккита фармон қабул қилди. Уларга мувофиқ Қувайт Ироқнинг 19-вилояти деб эълон қилинди ва унинг бир қисмига Саддам Ҳусайн номи берилди.

Арабистон раҳбарлари аҳволни кузатиш ва муаммони ҳал қилишнинг тинч йўлини топиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилишмоқда. Икки томонлама ва кўп томонлама маслаҳатлашувлар, телефон орқали музокаралар ўтказилди, мактублар ёзилди. Иордания қироли Ҳусайн Ливия раҳбари Каддафи ҳузурига ташриф буюрди.

Уч йилдан кейин Ироқ раҳбари С. Ҳусайн ўз аслаҳахонасига атом бомбасини олиши мумкин, деб таъкидлади Исроил энергетика, инфраструктура, фан ва техника министри Ю. Нееман. Чунончи, уч йил — энг кўп чўзилиши мумкин бўлган муддат, деб таъкидлади у, ғарбдаги ривожланган мамлакатлардан «ҳомийлар» топилиб қолса, бу иш анча тезроқ битади. Министр Исроилдаги мавжуд маълумотларга қараганда, Ироқда ядро қуролини ишлаб чиқиш ғарбда ўйлашаётганидек суст бормаётганлигини айтди.

Франция пойтахтида Ғарбий Европа иттифоқига аъзо мамлакатлар қуролли кучлари бош штаблари бошлиқларининг кенгаши бўлиб ўтди. Мазкур ҳарбий-сиёсий ташкилотга Бельгия, Буюк Британия, Испания, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, ГФР ва Франция аъзодир. Кенгашда Форс кўрфазидаги Ироқ билан чегарадош мамлакатлар хавфсизлигини таъминлаш ва Бағдодни ўз қўшинларини Қувайтдан олиб чиқиб кетишга мажбур қилиш мақсадида унга ҳарбий тазйиқ ўтказиш юзасидан ҳарбий чора-тадбирлар белгилаб олинди.

АҚШда Ироқ элчихонасининг 36 ходими мамлакатдан чиқариб юборилиши эълон қилинди. Давлат департаментининг расмий вакили М. Татуайлернинг таъкидлашича, улар орасида 7 дипломат ва дипломатик мақомга эга бўлмаган 29 ходим бор. Бу чора, деб таъкидлади у, Американинг Қувайтдаги ва Ироқдаги фуқароларига қарши Ироқ кўраётган тадбирларга жавобан қилинмоқда. Бу мамлакат раҳбарияти «ўзининг кўпгина хатти-ҳаракатлари билан халқаро ҳуқуқни ва маданий жамият нормаларини назар-писанд қилмаслигини» намойиш этди. «Қувайтнинг қуролли кучлар ёрдамида босиб олиниши, бу мамлакат қонуний ҳукуматининг ағдарилиши, бутунлай ғайриқонуний қўғирчоқ ҳукумат ўрнатилиши, Қувайтни ўзиники қилиб олишга уриниш, ўн минглаб ажнабий фуқароларни, шу жумладан Қўшма Штатлар ва бошқа мамлакатлар дипломатларини Қувайт ва Ироқдан чиқиб кетиш ҳуқуқидан маҳрум этиш» шундай хатти-ҳаракатлардандир.

Америкадаги Эй-би-си телекомпаниясининг АҚШ мудофаа министрлигидаги манбалардан олган маълумотларига кўра Қўшма Штатлар ва Ироқ хавфли можароларга йўл қўймасликка уринишаяпти. Америка кемаларига эмбаргога риоя этишга рози бўлган мамлакатларга кетаётган Ироқ кемаларининг йўлини тўсмаслик тўғрисида кўрсатма берилган. Бу буйруқ Яманга кетаётган танкерларга ҳам тааллуқлидир. Чунки бу мамлакат энди Ироқдан келтирилган нефтни қабул қилишдан бош тортмоқда.

Қисқа сатрларда

⊙ ВАРШАВА. Польша пойтахтидаги симёғочларга ва уйларнинг деворларига ишсизларни ҳимоя қилиш комитетининг меҳнат қилиш ҳуқуқи, қаттиқ тежамкорлик режасини турмушга тадбиқ этишнинг салбий оқибатларига, аввало оммавий ишсизликнинг ўсишига фаол қаршилик кўрсатиш учун курашда куч-ғайратларни бирлаштиришга чақирувчи даъватлар осилган. Польша касаба уюшмалари бу комитетни тузганлиги ва унинг қатъий даъвати ғоят долзарбдир. Сўнгги статистик маълумотларга қараганда август ойининг ўрталарида Польша 767 мингдан зиёд ишсиз борлиги қайд этилган. Шуларнинг деярли учдан бир қисмини малакасиз ишчилар ташкил этади.

⊙ БЕРЛИН. Галледа ГДР Бош министри Лотар де Мэзьер билан ГФР канцлери Гельмут Колнинг фаол иштирокида оммавий митинг бўлиб ўтди. Ушбу сафар ГДР халқ палатаси ГДРнинг 3 октябрдан бошлаб ГФР таркибига кириши тўғрисида қарор қабул қилганидан кейин икки герман давлати етакчи сиёсатчилари биргаликда амалга оширган дастлабки тадбир бўлди.

Шаҳарнинг марказий майдонида ўтказилган митингга ГДР байроқларини ҳамда ГДРнинг ГФРга қўшилишда шошилаётганини қораловчи транспарантлар кўтарган юзлаб Галле аҳолиси келди. Айрим транспарантларда «Коль уйингга жўнаб қол» деган сўзлар ёзилган эди.

Бу митинг иштирокчилари бошқа қисмининг катта норозилигини уйғотди. Канцлер тарафдорлари ўзларининг оппозициячи кучларга, хусусан, демократик социализм партиясига ошкора қарши кайфиятда эканликларини рўй-рост билдирдилар. Ўнг экстремистларни қўллаб-қувватловчи «Бизга республикачилар керак» деган даъватлар ҳам янгради.

(ТАСС).

⊙ Американинг пойтахтидаги Пенсильвания-авеню кўчасида янги маъмурий-турар жой комплекси қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Бунёдкорлик жараёнида меъморлар ва қурувчилар «янги қурилиш» шаҳардаги энг машҳур кўчанинг меъморчилик ансамбли билан табиий равишда уйғунлашиб кетиши учун қўлларидан келган жамики ишларни амалга оширдилар. Теварак атрофда на бирор чиқиндини, на бирор ташлаб юборилган қурилиш материалини кўрасиз.

В. Польякова (ТАСС) сурати.

Қайта қуриш чорраҳаларида

Энди ўрнингиздан туринг, Оқойдин!

«Чорвадор» ширкатининг раиси О. Ҳожимуҳамедов ўзи раҳбар бўлган кичик жамоанинг маҳаллий бюрократлар, турғунлик даврининг ҳозир ҳам мавжуд баъзи консерваторлари зарбасига учрагандан кейин ҳақиқат ва кўмак излаб жуда кўп идораларга бош урди. Лекин бирорта раҳбардан амалий ёрдам ололмади. Оқибатда у очлик эълон қилишга мажбур бўлди. 19 мартдан 3 апрелгача — 15 кунга чўзилган ўз-ўзига бу шахсий хуруждан бирор наф чиқмади. Орадан бироз муддат ўтгач, Оқойдин яна ўзини очликка маҳкум этди. У ҳозир ҳам давом этмоқда. Хўш, нима учун?

ОРЕНБУРГ кўчасидаги 22-уйга келиб кетувчиларнинг охири кўринмайди. Бу ерда табобат ходимлари, педагоглар, толиб ва талабалар, ҳатто мактаб ўқувчиларини ҳам учратиш мумкин. «Ўзини очликка гирифтор қилган шахс қанақа одам экан» — баъзи бировларни ана шу қизиқиш бу хонадонга бошлаб келган. Негаки, очлик эълон қилиш ўзбеклар, умуман, Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари турмуш тарзида камдан кам учрайдиган ҳодисадир. Одамлар суҳбатига қулоқ тутаман: «Бирорта норасмий уюшма билан ҳеч қанақа алоқаси бўлмаган, диний эътиқоди ўта кучли бу кишини очлик эълон қилишга нима мажбур этди экан?». «Бирор кори ҳол бўлса, фарзандларининг аҳволи нима кечади?» «Демак, пичоқ бориб суякка тақалибди». Хуллас, ҳақиқатни деярлик ҳеч ким ошкора билмагандан кейин ҳар хил гаплар ҳавога пуркалган носвойдай кекирдакни қитиқлаб, учиб қўниб юрарди.

Оқойдин билан ҳовли ўртасидаги омонат айвон остидан кавланган лаҳатдай кичкинагина ертўлада учрашдик. Ён деворларга бардон тутилган. Ўртадаги эски сим каравотда оппоқ чойшабга бурканиб ётган соч-соқоллари ўсиқ бу кимсани ҳали қирқ ёшга ҳам тўлмаган навқирон йигит деб ўйлаш мушкул эди. Хира чироқ ёритиб турган ертўла захҳавоси айниганди.

Пастга тушаверишдаги зина олдида бир аёл йўлимизни тўсди. Оқойдиннинг рафиқаси Маъмурахон эканлар.

— Илтимос, акалар, — деди у, — узоқ ўтириб қолманглар, жуда тинкаси қуриган. Илтимос...

Шундай дея Маъмурахон кўзларидаги ёшни енг учлари билан артди.

«Лаҳат»даги суҳбат паст овозда бошланди. Аммо дақиқа ўтган сайин Оқойдиннинг овози аста-секин авж пардаларга кўтарилиб борар, назаримда, дилидаги дард унинг мажолсиз вужудида ғайри табиий бир кучни уйғотаётгандай эди.

— Мақсадимиз улуғ эди, — деди у маъюс оҳангда, — афсус орзуларимиз ушалмади, кўкармай туриб қирқиб ташлашди. Эҳтимол, кимгадир «нимадир» беролмагандирмиз. Беришга ўрганмаганмиз ҳам...

Биз Оқойдин можароси атрофидаги жуда кўп кишилар билан мулоқотда бўлдик. Унинг ёзишмалари билан танишдик, ширкат аъзоларидан, деярлик, ҳаммасининг фикрларини билдик.

Воқеа аслида бундай бўлган экан. Бултурги йилнинг бошларида Оқойдин анчадан буён кўнглига тугиб қўйган, режаларини амалга оширмоқчи бўлди.

— Ширкат тузамиз, — деди у, — номини ҳам ўйлаб қўйганман: «Чорвадор». Ҳаммага маълумки, гўшт Тошкентда анча танқис. Ниятлар амалга ошса, ҳам халққа, ҳам ўзимизга фойда. Кабобхона очиб, одамлар нонини «туя» қилгандан кўра пешона тери тўкиб даромад топган афзал. Шундай эмасми?

Ҳамма рози бўлди. Асосан ўзбек ва қозоқ йигитларидан ширкат тузилди. Ўн кишидан иборат аъзоларнинг ҳар бири 7-9 минг сўмдан ўртага ташлаб ширкатнинг моддий базасига асос солишди, давлатдан ҳам анчагина қарз кўтарилди.

Ишни осонроғидан бошлаш керак эди. Шу мақсадда улар Калинин районидаги «Дамачи» балиқчилик хўжалиги директори Илҳом Мирзаев ҳузурига боришди.

— Бизга тўрт гектарча ер ажратиб берсангиз, — деди Оқойдин ва ниятини изоҳлай бошлади, — ана шу майдонни тутзор қилиб, пилла етиштирамиз. Биз хомчўт қилиб чиқдик: маҳсулотимизни чет элга, жумладан Японияга етказиб бериб турсак, қисқа муддат ичида шу хўжаликда компьютерлашган минг бош қорамолга мўлжалланган чорва комплексини вужудга келтириш имконига эга бўламиз.

Совхоз раҳбари бажонидил рози бўлди, ўша ҳажмдаги майдон ажратиб берилди. Йигитлар енг шимариб ишга тушиб кетишди, ер текисланди, шудгорланди, сув келтириш чоралари кўрилди. Хуллас, анча-мунча харажат қилинди. Ширкат ўз муҳрига эга бўлсада, йигитлар иш билан овора бўлиб, шартнома тузишга шошилмадилар. Чунки улар эзгу ишнинг амалга ошишига ишонишарди.

Шу орада эски раҳбар ишдан бўшаб ўрнига янгиси — Жаҳонгир Ҳошимов тайинланди. Ширкатдан хабар топган янги директор йигитларни далага яқинлаштирмай қўйди. Оқойдин арз-дод қилиб Калинин район ижроқўми раиси Баҳодир Жуманиёзов олдига кирди.

— Эс-ҳушингиз жойидами ўзи? — деди «Япония» сўзини эшитган Баҳодир Жамолович, — ҳали биз у даражага етганимиз йўқ...

— Бу аҳволда қачон «у даража»га етамиз, қачон чет эл фирмалари билан алоқа боғлаймиз?

— Жа ақлли бўлиб кетган бўлсангиз, мана, менинг ўрнимга ўтириб районни бошқаринг...

— Ўрнингиз ўзингизга буюрсин, ака, — деди ширкат аъзоларидан бири, — биз деҳқонмиз. Бизга ер беринг, ниятларимизни рўёбга чиқарайлик.

Ижроқўм раиси кўнмади. Ширкатчилар бошларини хам қилиб хонадан чиқишди. Шунда қозоқ йигити, ширкат тракторчиси Абдуғаффор Жақипов жонга оро кирди:

— Ҳўй балдар, — деди у, — қозоқнинг неси кўп — ери, қири, адири кўп. Шу аудандан (жойдан) туриб бақирсангиз, анов тўбенинг артидоғи бизнинг овулға эшитилади. Ахир, ўзбекнинг тўйиға қозоқ, қозоқнинг тўйиға ўзбек бориб-келиб журғой! Кетдик, ерни биздан оламиз...

Ғаффор ҳақ бўлиб чиқди. Калинин районига туташ қўшни Қозоғистоннинг Ленин жўли қишлоғида йигитларни қозоқ биродарларимиз шоду ҳуррамлик билан кутиб олишди. Қишлоқ «Қозоғистон 40 йиллиги» шўро хўжалиги ҳудудида жойлашган эди. Хўжалик директори Виктор Федорович Мухин вужудида куч ва ғайрат жўш уриб турган ўн оғайни ботирларни кўриб, ўзича «Бу азаматлардан фойдаланиб қолиш керак» деган хаёлга борди. Эртаси куниёқ шартнома тузилди, унга ширкатнинг ҳамда шўро хўжалигининг муҳри босилиб, ёнига хўжалик бошлиғи, бош агроном Эргаш Дарбаев ҳамда Оқойдиннинг имзолари қўйилди. Аммо шартноманинг 3-бандида қуйидаги кўримсиз бир жумла ҳам бор эди: «Совхоз истаган пайтда бир томонлама шартномани бузиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади».

— Буни қандай тушунса бўлади, оғай? — дея Оқойдин Э. Дарбаевга қаради. Саволга Виктор Федорович жавоб берди:

— Укалар, ҳали ёшсизлар, селитрани кўпроқ ишлатиб, экин майдонини яроқсиз ҳолга келтириб қўйишингиз мумкин. Эҳтимол ижара пулини вақтида тўлай олмассизлар. Бундай ҳолларда биз ерни тортиб олишга мажбурмиз

Келажагимиз—мактабда

Муштарийлар илтимосига кўра

Жумҳуриятда ягона

«Ҳурматли муҳарририят! «Оқшом»нинг 1990 йил 6 июль сонида ёритилган ахборотни қизиқиб ўқиб чиқдик. Унда лицей йўналишидаги мактаб очилгани хабар қилинганди. Бу янгилик кўпгина ота-оналар баҳсига сабаб бўлди. Илтимос, шу илм даргоҳи тўғрисида кенгроқ маълумот берсангиз.

Фарида АҲМЕДОВА, тарбиячи, Малика УСМОНОВА, шифокор».

Дарҳақиқат, сўнгги пайтларда пойтахтимиз зиё масканларида турли йўналишдаги синфлар, мактаблар ташкил этилмоқда. Кўпчилик ота-оналарнинг қизиқишини ҳисобга олиб мухбиримиз лицей директори (Киров районидаги Г. Димитров номли 9-ўрта мактаб базасида) Рустам Маткаримовдан бир неча саволларга жавоб олди.

— **Қандай мақсадларни назарда тутиб мактабингиз лицейга айлантирилди? Лицей degани нима ўзи?**

— Ҳаммамизга маълум, жамиятимизда қайта қуриш жараёнида турли муаммолар юзага чиқди. Улардан бири ўсиб келаётган ёш авлоднинг билим савияси ғоятда бўш ва саёзлиги бўлиб, бу айниқса олий ўқув юртларига кириш ва уларни тугатиб ишлаш жараёнида кўзга ташланмоқда.

Ўзининг бой тарихи ва маданиятига эга бўлган Ўрта Осиё халқлари, жумладан, ўзбек халқининг оламга танилган Алишер Навоий, Абу Райҳон Беруний, Абу Абдулло Ибн Мусо ал-Хоразмий, Абу Наср Самарқандий, Муҳаммад Тарағай Улуғбек, Ғиёсиддин Жамшид Коший каби алломаларнинг илм хазиналаридан бутун дунё олимлари баҳраманд бўлмоқдалар. Бугунги кунга келиб ўзбек халқи сал бўлмаса ўз тарихидан, маданий меросидан, ёзувидан ажраш даражасига етганди.

Шу вақтга қадар биз бир қолипдаги дастурлар бўйича иш юритишга ўрганиб қолган эдик. Энди эса дунё тажрибасига суяниб миллий дастурни амалга ошириш пайти келди. Ўқитувчилар жамоаси билан келишилган ҳолда мактабимизни лицейга айлантиришга қарор қилдик. «Лицей» сўзи грекча бўлиб — олий мактаб деган маънони англатади. Асосий мақсад ёш авлодга замон талаблари асосида таълим бериш, ўқувчилар ичидан келажагимиз учун муносиб лаёқатлиларни танлаб олиб, илм соҳибларини етиштиришдир.

— **Лицейга кимлар қабул қилинади?**

— Аввало ўз мактабимиз ўқувчилари ичидан маълум бир фанга лаёқати бор, иқтидорли болалар танлаб олинади. Қолган бўш ўринларга эса иккинчи синфдан тўққизинчи синфгача шаҳримиз ва шаҳримиз атрофидаги район мактабларининг ўқувчилари махсус тузилган қабул комиссияси танловига асосан қабул қилинади. Қабул шартига кўра фақат «4» ва «5» баҳога ўқиган ўқувчиларгина танловда иштирок этишлари мумкин. Биринчи синфга етти ёшли болалар қабул қилинади. 1991 — 1992 ўқув йилидан бошлаб жумҳуриятимизнинг барча шаҳар ва районларидан ўқувчилар қабул қилиш имкониятига эга бўламиз.

— **Лицейда таълим ва тарбия ишларини ташкил этишда нималарга эътибор берилади?**

— Аввало, ҳар бир синфда ўқувчиларнинг сони 25 тадан ошмаслигига. Биринчи синфдан бошлаб болаларни мактаб талабига кўниктириб борилади. 2-синфдан 5-синфгача маълум бир фанга бўлган лаёқатига қараб сараланади. 5-синфдан 8-синфларда гуруҳларга бўлинган ҳолда танланган ихтисослик бўйича чуқурроқ ва 10 — 11-синфлардан бошлаб олий ўқув юрти ҳажмида билим бериш режалаштирилган. Синфдан синфга ўтиш мобайнида билими бўшроқ ва адашиб кириб қолганлар оддий мактабларга ўтказиб юборилади. Лицейда физика, математика, химия, биология, ислом дини, иқтисод, информатика, ҳуқуқшунослик, Ўзбекистон тарихи ва маданияти, чизмачилик, педагогика ва экология фанлари ихтисосликларидан чуқур билим берилади. Лекин асосий эътибор араб ва инглиз тилларидан мукаммал сабоқ беришга қаратилади. Масалан, биринчи синф: она тили — 9 соат, араб тили — 3 соат, инглиз тили — 3 соат, информатика — 7 соат. Бунда ўқувчиларга дарслар оғирлик қилмаслиги учун баъзилари ўйин тарзида ўтилади. Дастурлар шундай тузилганки, ўқувчилар ўзлари хоҳласа-хоҳламаса иштирок этадилар. Баъзи дарслар йўналишини ўзлари белгилайдилар. 9-синфда «Кичик тиббий ходим» гуруҳидаги дарслар қуйидагича ўтилади: она тили — 4 соат, араб тили — 3 соат, инглиз тили — 4 соат, химия — 5 соат, биология — 5 соат, тиббиёт илми — 4 соат ва бошқа фанлар. Асосий фанлар зарурати йўқ фанлар қисқариши ҳисобига ўтилади.

Куни узайтирилган гуруҳларнинг иш вақти соат еттигача. Баъзи ота-оналарнинг илмий ва ижодий сафарларда бўлишларини ҳисобга олиб битта тунги гуруҳ ишини ташкил қилишимиз мумкин.

— **Илмий ижодиёт билан амалиёт ўртасида боғлиқлик борми?**

— Дарсларни тажрибали ўқитувчилар ва ўз соҳасини аъло билган мутахассислар олиб боришади. Ўқувчилар асосий ўқув машғулотлари билан бир қаторда олий ўқув юртлари лабораторияларига, танлаган ихтисослик бўйича давлат корхоналарига қатнаб етакчи мутахассислар, олимларнинг билим ва тажрибаларидан баҳраманд бўладилар. Масалан, «Кичик тиббий ходим» ихтисослигини танлаган ўқувчилар Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳи ва 5-шаҳар кўп тармоқли болалар шифохонасида практикада бўладилар. Бу эса лицей шароитида мақсадга мувофиқ равишда малака ҳосил қилиб, уни муваффақиятли тугатиш имконини беради. Мактабимизга араб тили, инглиз тили, физика, химия, биология, ҳуқуқшунослик бўйича дарс бериш учун илмий текшириш институтларидан илмий ходимлар ва олийгоҳлардан ўқитувчиларни таклиф қиламиз.

— **Лицейни битирувчиларнинг келажаги қандай бўлади?**

— Битирувчилар диплом олишади. Мактабни тугатган ўқувчилар маданият ходими, суд мажлиси котиби, куни узайтирилган гуруҳ тарбиячиси, ҳисоб-китоб ишлар бўйича ёрдамчи, чизмачилик ва тасвирий санъат тўгараклари раҳбарлари, кичик тиббий ходим, араб ва инглиз тили бўйича таржимон каби ихтисосликлари бўйича мустақил иш бошлашлари мумкин.

Кейинчалик лицейда бошланғич синф бўлмайди. 11-синфни аъло баҳоларга битирган ўқувчилар олий ўқув юртларининг иккинчи курсидан қабул имтиҳонларисиз ўқишлари мумкин. Лицейни битириб чиққан ёшларнинг кейинги тақдири бизнинг назоратимизда бўлади. Балки бугунги кун ўқувчилари ичида келажакда жаҳон миқёсидаги илм-фан машъаллари етишиб чиқар.

— **Ушбу лицей йўналишидаги махсус олий мактаб ҳозирча жумҳуриятимизда ягона. Шу боисдан бу хайрли ишнинг истиқболига кўпчиликда қизиқиш туғилиши табиий. Бундай мактабларни кўплаб ташкил этиш масаласига сизнинг муносабатингиз?**

— Дарҳақиқат, келгусида бундай лицей йўналишидаги мактаблар нафақат шаҳримизнинг, балки жумҳуриятимизнинг барча вилоят ва районларида ташкил этилса фойдадан ҳоли бўлмасди. Ана шунда мактабни тугатаётган ёшлар мустақил ҳаётга қадам қўйиш арафасида қайси касбни танласам экан, қайси олийгоҳда таниш бор экан деб иккиланиб ўтирмай, ўз имкониятлари ва билимларига яраша ҳаракат қиладилар.

Бизнинг мактаб 1970 йилдан Болгария, 1985 йилдан Финляндия, 1989 йилдан Италия мамлакатлари билан ўзаро дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини ўрнатган. Янги ўқув йилидан бошлаб Ҳиндистон, Куба ва Бельгия мамлакатлари билан шартномалар тузмоқчимиз. Шартнома шартларига мувофиқ ўқитувчилар ва ўқувчилар тажриба алмашишади, шунингдек, ўқитиш, санъат ва бошқа соҳалар бўйича фикрлашадилар.

Мактабимизни лицейга айлантиришда ҳам шу мамлакат мактабларининг тажрибаларига суяндик. Жумҳуриятимиздаги ҳамкасбларимиз бизнинг ишларимизни ўрганмоқчи бўлган мактаб директорлари, ўқитувчилари учун 5-10 кунлик малака ошириш курслари ташкил этишимиз мумкин. Бу курсларда қандай қилиб чет мамлакатлар билан ўзаро дўстлик алоқалари ўрнатиш, лицей йўналишидаги мактабларни ташкил этиш, ўқитиш методикаси, ҳужжат тайёрлаш ва бошқа соҳалар бўйича маълумот берамиз. Меҳмонхона ва бошқа хизматларни бўйнимизга оламиз.

Суҳбатни Дония ЗОКИРОВА олиб борди.

● **СУРАТЛАРДА: лицей директори Р. Маткаримов ўқитувчилар билан маслаҳатлашаётган бир пайт; лицейнинг ташқи ва ички кўриниши.**

И. Шербек суратлари.

Министерство связи СССР „Союзпечать"—

Ф. СП—1

АБОНЕМЕНТ на газету / журнал 64690 (индекс издания)

Тошкент оқшоми

Количество комплектов:

на 1991 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куда (почтовый индекс) (адрес)

Кому (фамилия, инициалы)

ДОСТАВОЧНАЯ КАРТОЧКА

п.в. место

на газету / журнал 64690 (индекс издания)

Тошкент оқшоми

Стоимость	подписки	___руб.___коп.	Количество комплектов	
	переадресовки	___руб.___коп.		

на 1991 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куда (почтовый индекс) (адрес)

Кому (фамилия, инициалы)

Обуна-91

Яхши гапнинг, хушхабарнинг қаноти бўлгани сингари нохушроқ гап ҳам тезда қулоққа чалинади. Бу гал гапимиз нима ҳақида бораётганлигини дарров англадингиз чоғи. Ҳа, дарҳақиқат матбуот нашрларининг нархи икки, икки ярим баробар ошганлиги тўғрисидаги гап-сўзлар энди рўй-рост аниқ бўлиб қолди.

Шу кунларда «Оқшом» рўзномасига келаётган мактубларда бу хусусда турли фикрлар билдирилаяпти. Бу — тушунарли, албатта. Бир гуруҳ оқшомхонлардан келган хатларда эса «Майли энди, нима бўлса бўлди, «Тошкент оқшоми» рўзномасининг бундан кейинги йиллик обуна баҳосидан бизларни хабардор қилсангиз», деган илтимосномалар ҳам изҳор қилинган.

Дарҳақиқат, агар Сиз 1991 йилдан «Тошкент оқшоми» рўзномасини уйингизда олай десангиз ва жумҳурият пойтахти янгиликларидан хабардор бўламан десангиз, бугун биз Сизларнинг эътиборингизга ҳавола этаётган обунани расмийлаштириш бланкини тушунарли қилиб тўлдиришингизни маслаҳат берамиз. Унда Сиз истиқомат қиладиган манзилгоҳингизни аниқ кўрсатишингиз, исм ва наслномангизни тўғри ёзишингиз керак. Яна бир гап: «Оқшом» рўзномаси учун Сиз бир йилга, ярим йилга, уч ойга ва ҳатто бир ойга ҳам обунани расмийлаштиришингиз мумкин. Унинг йиллик обуна баҳоси — 17 сўм 40 тийинни ташкил этади, ярим йил учун 8 сўм 70 тийин, уч ойга 4 сўм 35 тийин, бир ойга эса 1 сўм 45 тийин тўлашингиз керак.

Ҳар тўғрида

Ҳукумат қарори

Швейцария ҳукумати келаси йил ноябрь ойидан бошлаб мамлакатда ҳозир пиво, минерал сув ва чанқовбосди ичимликлар қуйишда кенг қўлланилаётган пластик идишлардан фойдаланиш таъқиқланишини эълон қилди. Мазкур қарор чет эл фирмалари маҳсулотларига, асосан ўзлари тайёрлаган ичимликларни пластик идишларга жойлаб сотувчи Франция маҳсулотларига ҳам тегишлидир. Келаси йил кузидан бошлаб бундай идишлар Швейцария пештахталаридан жой ололмайди. Бироз олдинроқ ГФР маъмурлари ҳам шундай қарор қабул қилишган эди.

Швейцария маъмурларининг бундай қарор қабул қилишларига атроф-муҳитни муҳофаза қилиш тўғрисидаги ташвиш сабаб бўлди. Пластик идишлар шу қадар арзонки, фирмалар улардан қайта фойдаланиш билан ўзларини қийнаб ўтиришмайди. Натижада пластик идишлар ташлаб юборилади, кейин эса бошқа рўзғор чиқиндилари билан бирга ёндирилади. Пластик буюмлар ёндирилганида хлорли водород ажралиб чиқади. У эса кейинчалик кислотали ёмғир бўлиб ерга қайтиб тушади.

Швейцариялик корхона эгалари ҳозирнинг ўзидаёқ бу қарорга қарши чиқдилар.

Кичик хато туфайли

Агар китобда бирор сўз сал нотўғри ёзилиб қолган бўлса, бунинг сира қўрқинчли жойи йўқдек кўринади. Лекин Франциядаги «Ларусс» нашриёти «Кичик Ларусс» изоҳли луғати сўнгги нашрининг 180 минг нусхасини сотувдан қайтариб олиш тўғрисида қарор қабул қилишига фирманинг катта обрўсини сақлаб қолиш нияти сабаб бўлгани йўқ, асло. Гап шундаки, «кичкина техник хато» туфайли нашрнинг 203-саҳифасидаги жадвалда истеъмол қилган одамни албатта ўлдирадиган қўзиқоринлар ейиш мумкин бўлганлари қаторига кириб қолган.

10 июль куни сотувга чиқарилган янги луғатни сотиб олишга улгурган муштарийларнинг мактубларидан ташвишга тушган нашриёт уни сотиш тўхтатилганлигини эълон қилди ва харидорларга мурожаат этиб, луғатларни улар сотиб олинган китоб дўконларига қайтаришни сўради. Бунинг ўрнига «Ларусс» жуда қисқа муддат ичида китобнинг тузатилган «хавфсиз варианти»ни таклиф қилиши тўғрисида ваъда берди.

Қўлбола «жаннат»

Япониялик инженерлар ишлаб чиққан «Биокапсула» оғир иш кунидан кейин чарчоқни ёзишга ёрдам беради. Бунинг учун чақалоқлар парваришланадиган барокамерага ўхшаш шиша қопқоқли махсус столга ётиш кифоя. Қолганини, мутахассисларнинг таъкидлашича, техника бажаради.

«Биокапсула»нинг ичида алоҳида ёқимли микроиқлим ҳосил қилинади. Унинг ичидаги ҳавога хушбўй моддалар —сирень, ясмин, шувоқ ва ҳар қандай меваларнинг ҳиди аралаштирилади. Мижознинг истагига кўра, бу унинг учун ёқимли бўлган хушбўй ҳидлар гулдастаси бўлиши мумкин. Шаффоф қопқоқ остида тинчлантирувчи классик музика паст овозда эшитилиб туради. Стол устига ўрнатилган система баданни уқалайди.

(ТАСС).

Ўшанда катта бир хўжаликнинг раҳбари, сочларини қор босган туппа-тузук одам бу ўзбек ва қозоқ йигитларини лақиллатиш ниятида эканлигини ширкатчилар қаёқдан билибди, дейсиз.

— Биз сизларга 31 гектар ер ажратиб берамиз, кучларинг етадими? — деди директор.

— Етади, етади! — дея жавоб беришди йигитлар шоду хуррамлик билан.

Ҳа, ер майдони ажратилди. Қаердан, денг: баланд қирнинг устидан! Тағин ҳаммаёқда харсанг тош, ахлат ташланаверганидан ер сатҳини кўриб бўлмайди. Азаматлар шунга ҳам рози бўлишди. Чунки шартнома ўн йил муддатга тузилган, бу давр ичида сарфланган меҳнат ва харажат ўзини қоплабгина қолмай, бир неча ўн баравар даромад ҳам келтиришини йигитлар яхши билишарди.

Ярим йил давомида ер сатҳини тозалаш, текислаш, 300 метр баландликка сув чиқариш, техника топиш билан вақт ўтди.

— Металломга топширилган чиқитлардан трактор ва бошқа техника воситаларини ўзимиз ясадик, — дейди Оқойдин кулиб, — Ишонмайсизми? Тошкентнинг «Рисовой» мавзесидаги ўқув комбинати ҳовлисидан эҳтиёт қисмлар, жумладан, трактор ғилдирагининг занжирлари, эски моторлар ва уларнинг бўлакларини тердик. Орамизда темирга жон киритадиган йигитлар оз эмас эди. Масалан, қозоқ ўғлони Нурқўжа Ширинбоевнинг асли касби моторист. Абдуғаффор ҳар қандай турдаги трактор билан бемалол тиллаша олади. Исҳоқ Дадабоев, Нодир Абдуллаев, Носиржон Жўраевлар ҳам улардан қолишмайди. Эски трактор корпусини ҳам ўша ўқув комбинатининг ҳовлисидан олдик. Бунинг ҳисобига комбинатга жуда кўп миқдорда металлом йиғиб топширдик. Хуллас, битта тракторни йўқ жойдан тиклаб юргизиб олдик. Шунга ҳам 9 минг сўм пулимиз кетди. Бундан ташқари ялиниб-ёлвориб, шу комбинатдан металломга топширилаётган юқори кучланишли кўчма электр подстанцияни 4350 сўмга олишга эришдик. Қардошларимиз ҳурматига ўзимиз «Қозоғистон» деб ном берган ва турли хилдаги трактор бўлакларидан йиғилган йўлигагина Т-75 маркали бульдозерни ҳам шу йўсинда тиклаб олдик. Гапнинг қисқаси, ўша ўқув комбинатидаги металломга топширилган эҳтиёт қисмлар ҳисобига яхшигина техникага эга бўлдик. Энди ихтиёримизда битта «Зил-134», учта «ГАЗ-68» ва битта «Урал-375» (тягач) юк автомашиналари, трактор ва бульдозерлар бор эди...

Ўн нафар йигитнинг шу қисқа муддат ичида бу қадар катта ишларни бажариши мумкинлигига ақл бовар қилмасди. Аммо ҳаммаси кўз ўнгимизда, бу ҳақиқатни инкор қилишнинг ҳеч иложи йўқ. Ширкатчилар олдида энди сув муаммоси кўндаланг турарди. Тошкент геологоразведка базаси ходимлари ёрдамга келишди. 300 метр баландликка диаметри 300 сантиметрли қувурлар ётқизилди, юқорида металлдан каттакон ҳовуз ясаб, ундан уч томонга шохобчалар тортилди.

Энди сувни қаердан топиш керак? Сув бор, аммо у Калинин райони ҳудудидан оқиб ўтади. Район раҳбарлари ширкатчиларни эшитишни ҳам хоҳлашмади. Йигитлар иложсизликдан Ўзбекистон Сув хўжалиги давлат комитети раиси Э. Турсуновга мурожаат қилишга мажбур бўлишди. Шунча иш қилиб қўйган ёш ширкатчилар жасоратига қойил қолган Эркин Турсунович бу масалани жуда тез ҳал қилиб берди.

Ниҳоят 1989 йилнинг июль ойи ўрталаридач ерга уруғ қадалди. Ернинг хусусиятини билиш мақсадида оз-оздан турли хил экинлар экилди. Маълум бўлдики, бу тупроқ асосан қовун-тарвуз, картошка ва помидорни хуш кўрар экан.

Ширкатчилар кейинги йилларда олинадиган фойдани чамалаб чиқиб, «Ленин жўли» овулидаги аҳолига ёрдам беришимиз мумкин, деган қарорга келишди. Саховатли ишни орқага ташлаб қўйиш йигитлар одатига хос эмас эди. Негаки, энди ишлар жойида, экинлар гуркираб ўсяпти. Техника ҳам етарли. Биттаси 8 минг, иккинчиси 4,5 минг ва яна бири 3 минг 800 сўмлик учта турар жой вагонлари сотиб олинган, уларда яшаш учун барча шароитлар муҳайё қилинган эди.

Овул аҳлига қандай ёрдам бериш керак? Улар учун ҳозир энг муҳими нима? Билишдики, ичимлик суви қишлоққа ташиб келтирилар, у ҳам темир бочкаларда узоқ қолиб кетгач, занглаб тезда яроқсиз ҳолга келиб қолар, оқибатда овул аҳли, айниқса, болалар қийналишар экан.

Оқойдин таклифи билан термостатли (қишда совуқ, ёзда иссиқ ўтказмайдиган, сувни мўътадил сақлаб турадиган) цистерна сотиб олиниб, саккиз ғилдиракли машинада қишлоқ меҳнаткашларига мунтазам равишда ширкат ҳисобидан тоза ичимлик суви етказиб бериладиган бўлди. Бундан ҳамма, айниқса, ўз овулдошларига ёрдами тегаётгани учун Абдуғаффор Жақипов билан Нурқўжа Ширинбоев жуда хурсанд эди. Йигитлар ўзлари оладиган фойда ҳисобига кейинчалик бориб қишлоқ болаларига боғча қуриб беришни ҳам дилига тугиб қўйишганди.

Афсуски ўновлоннинг шодликлари узоққа чўзилмади. Шўро хўжалиги бир томонлама шартномани бузиб, не-не ҳасратларда ўзлаштирилган, сув чиқарилган тайёр ерни тортиб олиб қўйди. Сабаби суриштирилганда хўжалик маъмурияти шундай жавоб қилишди: қишлоқ аҳли яйлов топиб беринглар, деб талаб қилиб туриб олганмиш.

— Мен ҳамқишлоқларимни яхши биламан,—дейди А. Жақипов,—улар ташландиқ бедапоя майдонларини ёки муваққат «гектарчи»ларнинг фақат ўзлари ҳамда совхоздаги айрим шахсларнинг чўнтагини тўлдиришга хизмат қилаётган ерларини талаб қилишган. Мен одамлар билан кўп марта гаплашдим. Улар «Қишлоғимизга ёрдами тегаётган яхшиларга бундай қилиқ қилиш кўрнамаклик бўлади» деб айтишмоқда. Ғаламислар бизларни ҳайдаб юбориб, тайёр ердан ўзлари фойдаланишмоқчи эди...

— Эҳтимол биз ўзлаштирган ўша 31 гектар майдондан совхоз фойдаланаётгандир, деб ўйларсиз?—бизга мурожаат қилди Оқойдин,—йўқ, мана шу йил январь ойидан буён экинзорни янтоқ босиб ётиб, техникамиз ёғингарчилик остида қолиб занглаб кетаяпти. Кўп идораларга бош урдик, бироқ ҳеч ким додимизга қулоқ солмади. Оқибатда очлик эълон қилишдан бошқа илож тополмадим.

«Чорвадор» ширкати аъзоларининг ёзишмаларига кўз югуртириб чиқдик. Мактублар Москвадаги жуда кўп ташкилотларга, Калинин райони, Қозоғистон жумҳурияти раҳбарларига, Чимкент вилоятининг Келес район Советы ижрокоми раиси А. Муҳамаджоновга, «Ленин жўли» қишлоқ Совети раҳбарларига, «Известия», «Правда Востока», «Комсомольская правда» ва бошқа рўзномаларга жўнатилибди. Фақат биргина—Қозоғистон давлат агросаноат комитети раисининг ўринбосари В. Швецдан келган жавоб бироз жўнлироқдир. Унда шундай жумлалар бор: **«Қозоғистон ССР 40 йиллиги» совхози директори В. Ф. Мухинга. Сиз шартномани бузиш ҳақидаги қарорингизни ширкат аъзоларига олдиндан маълум қилишингиз лозим эди... Шартнома бекор қилингандан кейин ерни ўзлаштириш билан боғлиқ барча сарф-харажатларни ширкат аъзоларига тўлашга мажбурсиз.**

1990 йил 25 апрель».

—●—

ШАҲРИМИЗНИНГ «Учқун» маҳалласидаги бир хонадон шу кунларда кўпчиликнинг эътиборини жалб қилиб қолди. Ҳамма очлик эълон қилган Оқойдин Ҳожимуҳамедовнинг аҳволи ҳақида қайғурмоқда. Шаҳар партия комитетининг масъул ходими Анваржон Йўлдошев билан ҳам шу ерда учрашдик.

— Аввало,—деди Анвар Валижонович,—бу фожиадан биз анча кеч хабар топдик. Чунки Оқойдин ака ва унинг сафдошлари атрофидаги муаммоларнинг шаҳарга асло дахли йўқ. Аммо оддий инсонгарчилик, оғир аҳволга тушиб қолган ҳамшаҳримиз ҳолидан хабар олишдек инсоний бурчимиз бизни бу хонадонга етаклади. Қолаверса, пойтахт фуқароси қаерда ишлашидан қатъий назар, унинг камситилишига, ҳақ-ҳуқуқининг поймол қилинишига биз мутлақо йўл қўя олмаймиз. Шахсан мен Оқойдин ака очлик эълон қилиб, маълум мақсадга эришдилар, яъни жамоатчилик, партия, совет органлари эътиборини ўз муаммоларига жалб қилабилдилар, деган фикрдаман. Энди у киши очликни бас қилиб, соғлиғини тиклаб олишлари (бунинг учун биз ёрдамга тайёрмиз), курашни энди қонунларимиз асосида ҳуқуқий йўл билан давом эттиришлари керак...

Ҳа, бу—ҳақ гап. Бас, энди ўрнингиздан туринг, Оқойдин. Ҳали жанг давом этади. Жангчи эса соғлом, бақувват бўлмоғи лозим. Дарвоқе, ишончли манбалардан қуйидаги хабарни олдик: «Қозоғистон 40 йиллиги» совхози маъмурияти 31 гектар майдонни ўзлаштириш учун кетган барча сарф-харажатларни яъни 199 минг 860 сўмни тўлашни ўз зиммасига олибди. Республикамиз бир етакчи маъмурий органи ўз ҳисобидан сизларнинг муаммоларингиз юзасидан «иш» қўзғатибди. Тошкент вилояти ижроия комитети сизга ёрдам беришга қарор қилганмиш, деган гаплар ҳам қулоққа чалинаяпти.

Бас, энди ўрнингиздан туринг, Оқойдин!

Абдулла НУРИМОВ, «Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

ПРОВЕРЬТЕ ПРАВИЛЬНОСТЬ ОФОРМЛЕНИЯ АБОНЕМЕНТА!

На абонементе должен быть проставлен оттиск кассовой машины.

При оформлении подписки (переадресовки) без кассовой машины на абонементе проставляется оттиск календарного штемпеля отделения связи. В этом случае абонемент выдается подписчику с квитанцией об оплате стоимости подписки (переадресовки).

Для оформления подписки на газету или журнал, а также для переадресования издания бланк абонемента с доставочной карточкой заполняется подписчиком чернилами, разборчиво, без сокращений, в соответствии с условиями, изложенными в каталогах Союзпечати.

Заполнение месячных клеток при переадресовании издания, а также клетки «ПВ—МЕСТО» производится работниками предприятий связи и Союзпечати.

Заказ Б—6. Тираж 30.000.000. 1988 г.

Суҳбатдошингизни ранжитманг

Телефон орқали муомала маданияти

● Ҳозирги ҳаётимизни телефонсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Зеро, у узоғимизни яқин қилади, тиғиз пайтларда унинг ўрнини ҳеч нарса боса олмайди. Зарур ҳолларда телефон орқали ер куррасининг нариги четидаги қариндошингиз билан ҳам мулоқот қилишингиз мумкин. Ушбу беминнат дастёр аллақачонлар турмушимизнинг ажралмас қисмига айланиб кетган. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, телефон орқали кишилар билан муомала қилиш ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларимни ёзишга жазм этдим.

Агар сиз қўнғироқ қилсангиз

АЛБАТТА гапни салом-аликдан бошланг. Салом-аликдан кейин ҳақиқатда ҳам керакли жойга (ишхонага ёки уйга) тушдингизми ёки йўқми шуни аниқлаб олинг. Керакли жойга тушганингизга ишонч ҳосил қилганингиздан сўнг, сизга зарур бўлган кишини чақириб беришларини илтимос қилинг. Танишингиз билан ҳам гаплашишни салом-аликдан бошланг. Сўнг эса ҳол-аҳвол сўраб, асосий мақсадга ўтинг. Телефонда қисқа, лўнда гаплашишга ҳаракат қилинг. Асосий гапингиз тугаганидан сўнг танишингизнинг гапига қулоқ солинг. Хайрлашиб бўлганингиздан кейин, телефон дастагини биринчи бўлиб сиз қўйинг — чунки телефон номерини сиз тергансиз.

Сизни чақиришганда

ТЕЛЕФОН дастагини олиб, «Лаббай» ёки «Эшитаман», деб жавоб қилинг. Кейин қўнғироқ қилган киши билан саломлашинг. Борди-ю, у одам бошқа жойга тушиб қолган бўлиб, сиздан кечирим сўраса, марҳамат, ҳечқиси йўқ, деб дастакни илиб қўйинг. Агар телефон қилган киши сизга таниш бўлса саломлашгандан сўнг, кимга қўнғироқ қилганлигини аниқлаб олишга ҳаракат қилинг. Шуни аниқлагандан сўнггина бемалол гаплашинг. Борди-ю, бошқа бир ходимнинг телефонга келишини илтимос қилишса, албатта уни тезлик билан чақириб беринг.

Телефонда гаплашаётганда бақирманг. Агар сиз билан суҳбатлашаётган шеригингиз ноҳақ бўлса ётиги билан тушунтиринг. Телефон орқали мулоқот қилаётганингизда ходимлардан бири ёки бошлиғингиз ҳузурингизга келиб муҳим иш борлигини айтиб қолса, ҳамсуҳбатингиздан узр сўранг ва гапни тўхтатинг, маълум вақтдан кейин ўзингиз унга қўнғироқ қилишингизни айтиб, телефон дастагини оҳиста илинг.

Телефонда гаплашаётганингизда орага яна ўзаро суҳбатлашаётган бегона кишилар тушиб қолса, иложи бўлса гапингизни тезроқ тугатинг. Борди-ю, гапингиз тугалланмай қолган бўлса ўзингиз ёки суҳбатдошингиз билан қайтадан қўнғироқ қилиб, кейин суҳбатингизни давом эттиришни келишиб олинг. Лекин зинҳор ўзгалар суҳбатига қулоқ солишга одат қила кўрманг.

Баъзан шундай бўлади: ҳали номерни териб улгурмасингизданоқ икки бегона кишининг телефонда гаплашаётганининг гувоҳи бўласиз. Ўзгалар суҳбатига қулоқ тутиш одобдан эмас. Телефонда гаплашаётганда ўтирган жойдан туриб, қўлни кўксига қўйиб ҳамда бошни эгиб гаплашиш кабилар одоб доирасига кирмайди. Агар шу ҳолда гаплашсангиз атрофдаги ходимларнинг ғашига тегасиз.

Собир ОРИПОВ.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР халқ таълими нозирлиги Ўрта Осиё темир йўл қурилиши трестига ва базасига қарашли

15-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990-1991 йил учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА 9-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қурилиш машиналарини ремонт қилиш технологияси бўйича слесарлар, монтажчи, ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, электр пайвандчилар, электр ва газ пайвандчиси ва плита ўрнатувчилар.

БИР ЙИЛЛИК ГРУППАЛАРГА 11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

электр-пайвандчи, электр ва газ пайвандчи, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, қурилиш бўёқчиси, ғишт терувчи ва пардозловчилар, авточилангарлар. 30 сўм стипендия тўланади. Совет Армиясини 1990 йил май ойида тугатганларга 75 сўм стипендия берилади.

ҚИЗЛАР УЧУН:

Давлат жамғарма кассаларида ишловчи «кассир-контролёрлик»ка фақат йўлланма билан келганларга ойига 70 сўм стипендия тўланади.

Бичувчи-тикувчиликка фақат пропискаси бўлган қизлар қабул қилинади ва ойига 30 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ва ўрта махсус билим юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ БОШҚАРМАЛАРИ ТРЕСТИГА ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Билим юртида ётоқхона мавжуд. Жумҳуриятимиз вилоятларидан келганлар жой билан таъминланадилар.

Шунингдек билим юртида бадиий ҳаваскорлик, техника ижоди, спорт секциялари ишлаб турибди. Билим юрти касблар ва умумтаълим фанлари бўйича ўқув базасига эга.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, медицина справкаси, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Билим юрти қўнимгоҳи: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй, 26, 5, 23, 154-автобусларнинг «Иззат»; 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекатлари. Телефонлар: 96-17-61, 96-43-41.

243-ФУҚАРОЛАР АВИАЦИЯСИГА ҚАРАШЛИ

20-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990—1991 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш учун

учувчи аппаратларнинг чилангар-тузатувчилари, учувчи аппаратларнинг йиғувчи-чилангарлари, авиадвигателларнинг чилангар-тузатувчилари, авиадвигателларнинг чилангар-йиғувчилари, учувчи аппаратларнинг электромонтажчилари ихтисосликлари бўйича 8-синфни битирганларни **3 йил муддат билан**, 10-синфни битирганларни **1 йил муддат билан ўқитади.**

Билим юртига Тошкент шаҳрида яшовчи, 15 ва ундан катта ёшдаги 8—10 синф маълумотига эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар 243-фуқаролар авиацияси заводига ишга юбориладилар.

3 йил муддат билан ўқиётган ўқувчилар тўлиқ бўлмаган давлат таъминотида бўладилар. 1 йил муддат билан ўқиётган ўқувчилар 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Билим юртида тўгараклар, отиш спорт секцияси мавжуд.

16 ёшга тўлган ўқувчилар авиация клубига қабул қилинадилар.

Имтиҳонларни аъло баҳолар билан тугатганлар Киев фуқаролар авиацияси муҳандислари институтига, фуқаролар авиацияси ҳарбий билим юртларига йўлланма оладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: директор номига ариза, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисида шаҳодатнома, ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, тиббий маълумотнома (286-форма), яшаш жойидан маълумотнома, 3х4 см. ўлчамли суратлар, характеристика.

Ҳужжатларни қабул қилиш шанба ва якшанбадан ташқари соат 9 дан 16.00 гача.

Бизнинг манзил: Авиация шаҳарчаси, 243-фуқаролар авиацияси заводи (25, 66, 61, 40, 161-автобусларнинг «Авиация шаҳарчаси» бекати).

Телефонлар: 99-94-50, 99-96-93, 99-96-43.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги Тошкент халқ таълими Бош бошқармаси

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

С. И. ҚАДИШЕВ НОМИДАГИ 33-АВИАЦИЯ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Учувчи аппаратларни йиғувчи слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, учувчи аппаратлар деталларини тайёрлаш ва парчинлаб иш бажариш бўйича слесарь, кенг профилдаги станокчи, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, фрезерчи, электр-газ пайвандчи.

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҲАМДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ШАҲАР АТРОФИДА ЯШАБ ТУРУВЧИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар, шунингдек Совет Армияси сафларидан истеъфога бўшатилган ёшлар учун ўқиш муддати — 6—10 ой. Ўқувчиларга ойига 65 сўм стипендия тўланади. 8 синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 1—3 йил. Улар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлагандан сўнг талабаларга ўрта маълумот ҳақидаги диплом ва касб бўйича тегишли малака оширгани ҳақидаги ҳужжат берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга стипендия сақланган ҳолда ишлаб топган ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртидаги ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

ЎҚИШ — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юрти ҳарбий-спорт базасига эга. Вокаль-чолғу ансамбли, авиамодель тўгараги, миллий чолғу асбоблари ансамбли, сурат чизиш студияси, духовой оркестр, дельтопланда парвоз этиш, компьютер техникаси тўгараклари ишлаб турибди. Билим юртида Ёшлар техника ижодиёти лабораторияси ишлаб турибди. Бу ерда ўқувчиларга бажарган иши учун 100 фоиз меҳнат ҳақи тўланади.

Билим юртини тамомлаб чиққанлар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганларга эса олий ўқув юртларининг кундузги ва кечки бўлимларига, шунингдек барча олий ўқув юртларига ўқишга киришлари учун йўлланмалар берилади.

Билим юртига ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, 8-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, туғилгани ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкаси (086/V форма), 6 дона фотосурат (3×4 ва 4×5 см).

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 103, 106, 119, 171-автобуслар, 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Қадишев номидаги билим юрти» бекати).

Телефонлар: 96-58-20, 96-47-70, 96-39-72.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

ТОШКЕНТ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ 46-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990—91 ўқув йили учун

8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҚИЗЛАРНИ ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКА, БИЧУВЧИ, СИНТЕТИК ТОЛА ТЎҚУВЧИ КАСБЛАРИ БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятининг шаҳарга яқин районларида яшовчилар қабул қилинади. Билим юрти аёллар, болалар ва эркаклар енгил кийимларини тикувчи-мотористкалар тайёрлайди.

10-синфни тамомлаган қизлар 1 йил ўқийдилар ва ойига 70 сўмдан стипендия оладилар.

8-синфни битирганлар 1 йил ва 3 йил ўқийдилар. Улар 3 маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Барча ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган иш ҳақининг 50 фоизини оладилар.

Ўқиш даври тўлиқ меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаган ўқувчилар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма оладилар.

Билим юртида «Гулруҳ» бадиий ҳаваскорлик, «Ором» вокал-чолғу ансамбли ва спорт секциялари мавжуд.

Ўқиш даври тўлиқ меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар санаторий-профилакторий ва корхона медицина хизматидан фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 ҳажмдаги фотосурат (4 та).

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, С. Раҳимов ноҳияси, С. Раҳимов кўчаси, 313-уй, (2, 7, 21-троллейбусларнинг «Қизил қўшин» бекати).

Телефон: 44-52-64.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ

48-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990-1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг пойтахтга яқин районларида яшовчи 9—11-синф ҳажмда маълумотга эга бўлган қизлар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинади: хотин-қизлар, болалар ва эркаклар устки кийимларини тикиш бўйича тикувчи-мотористка.

9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар 3 йил ўқийдилар ва бепул иссиқ овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқишни битирганларидан сўнг улар ўрта маълумот ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

11-синфни битирган қизлар 1 йил ўқийдилар ва улар ҳар ойда 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 фоизини оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Битирувчи курс аълочи ўқувчиларининг 10 фоизига ўқишга кириш учун йўлланма берилади.

Ўқувчилар И. Ганди номли маданият саройидан кенг фойдаланадилар. У ерда ҳар хил тўгараклар, спорт секциялари, каратэ ва диско клублар мавжуддир.

Ўқувчилар корхона территориясида жойлашган маиший ва медицина хизматидан, соат ва оёқ кийим устахонасидан, сартарошхона, кийим-кечак ва озиқ-овқат магазинидан, профилакторийдан фойдаланадилар.

Билим юртида ўқувчилар бадиий ҳаваскорлик тўгараги, «Модалар театри» тўгараги, шунингдек, спорт секцияларида иштирок этишлари мумкин.

Каникул даврида ўқувчилар Совет Иттифоқи шаҳарларига, дам олиш базаларига бепул туристик путёвкалар билан тақдирланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан ва медицина справкалари, 3х4 см ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: 700061, Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 5-а уй. (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар, 1, 5, 8, 10, 17-троллейбуслар; 2, 3, 25, 60э, 71, 80э-автобусларнинг «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси» бекати).

ҚОЗОҚ МАДАНИЙ МАРКАЗИ

2, 3 СЕНТЯБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

ҚОЗОҒИСТОН ФОЛЬКЛОР САНЪАТИ УСТАЛАРИНИНГ

катта концертига

таклиф этади

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ОЛТИНОЙ» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист АЛИ ИСМОИЛОВ.

«АДИРНА» ФОЛЬКЛОР АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — ИҚЛАС НУРҒАЛИЕВ.

«САЗГЕН» ФОЛЬКЛОР-ЭТНОГРАФИЯ АНСАМБЛИ.

Бадиий раҳбар — САМАТ МАЛИМБОЕВ.

Солистлар: Қозоғистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Қозоғистон ССР халқ артисти ҚАЙРАТ БАЙБОСИНОВ;

хизмат кўрсатган артистлар: МАДИНА ЕРАЛИЕВА, ТОЙГАН ИЗИМОВА, МУРАТБЕК ЖУНУСБЕКОВ;

қўшиқчи, бастакор, хизмат кўрсатган маданият ходими, ОЛТИНБЕК ҚОРАЗБАЕВ;

Бутуниттифоқ конкурси лауреатлари: **МАЙРА ИЛЕСОВА, АҚЖОЛ МЕЙРБЕКОВ, ҚАЙРАТ ҚУДАБЕРГЕНОВ;**

«ТОМОША» оммабоп телекўрсатуви қатнашчилари — БАУИРЖОН ИБРАГИМОВ, ҚАНАНТ ҲУДАЙБЕРГЕНОВ, АЙТКУЛ БИГАЛИЕВА.

Бадиий раҳбар ва режиссёр, Қозоғистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби — ҒАБИДЕН ТУЯКАЕВ.

ЧИПТАЛАР ҚОЗОҚ МАДАНИЙ МАРКАЗИ ВА В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ КАССАСИДА СОТИЛАДИ.

78-49-75 телефони бўйича оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

КИНО

31 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «БУЮРТМАГА МУВОФИҚ ОНА» (катта зал, тоқ соатларда); «ЖЕНЕВАГА БОРАМИЗ» (кичик зал, жуфт соатларда).

Чайка — «ТУНДА ҚАККУЛАР САЙРАЙДИМИ?» (тоқ соатларда);

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТАҚДИР ЭРКАТОЙИ» (18.30. 21.00).

Қозоғистон — «БОЛАГИНАМ» (18, 20.00).

К. Ёрматов номли — «КУЙЛАЁТГАН ЧИҒАНОҚ» (18.30, 21.00.).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «УРУШ СЎҚМОҚЛАРИДА» (жуфт соатларда).

Восток — «ЁЛҒОН ҚАСАМ» (18.30, 21.45).

Фестиваль (ёзги) — «ТАҚДИР ЭРКАТОЙИ» (21.00.).

Хива (ёзги) — «СОЧИДА, ҚОРОНҒУ КЕЧАДА». (21.00).

1, 2 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ҚИРОЛ ЁНСНИНГ КУНДАЛИГИ» (катта зал, тоқ соатларда), «ЖЕНЕВАГА БОРАМИЗ» (кичик зал, жуфт соатларда).

Чайка — «ЧИПТА» (тоқ соатларда).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТАҚДИР ЭРКАТОЙИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Қозоғистон — «БОЛАГИНАМ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

К. Ёрматов номли — «МИССИСИПИ АЛАНГА ИЧИДА» (тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «УРУШ СЎҚМОҚЛАРИДА» (жуфт соатларда).

Восток — «ЁЛҒОН ҚАСАМ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.45).

Фестиваль (ёзги) — «ТАҚДИР ЭРКАТОЙИ» (21.00).

Хива (ёзги) — «СОЧИДА, ҚОРОНҒУ КЕЧАДА» (21.00).

Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент вилояти кенгаши «Нур» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси бирлашма директорининг ўринбосари Ж. М. Каримовга онаси

Муқаддам КАРИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти жамоаси меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғининг ўринбосари О. Ў. Ғуломовга отаси

Ўткир ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳамза ноҳияси халқ таълими бўлими, 215-мактаб педагогик жамоаси шу мактаб директори

Ақида Ғофуровна НИЕЗОВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д — 2201
1, 2, 3. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.